

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Io. Baptistæ Portæ Neapolitani Magiæ Naturalis Libri
Viginti**

Della Porta, Giambattista

Frankfurt, 1607

Quomodo mares, vel fœminæ gigni possint. Cap. XXI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70772)

medis imagines propendeant, vel materia parentur solida: vnde Venerem exercentes, vxores animo eas versent, imò fortissima imaginatione animus rapiatur, & grauidæ diutius eas cõtemplentur, sic partus inde conceptus eam formam imitabitur; quam ipsæ coeuntes, & vtero gerentes mente conceperint. Nec parum id profuturum scio. Quum id sæpius præcepissem, audiuit quædam mulier pulchros filios parere percipians, statimq; candidum, marmoreum puerum, beneq; formatum ante oculos sibi proposuit, talis enim forma puerum exoptabat, coeundo, & vterum gerendo, quam sæpissime animo eum volutabat, enatumq; postea factum ostendit mater obesulum, nec à marmoreo simulachro dissimilem, sed ita pallentem, vt verum imitaretur marmor, & veritatis experientia patuit. Alique artificio laudatæ sunt, successusq; fauit. Oppianus de eare:

*Ipsa solent etiam sepe usurpare Lacenas,
Dum vxores ternunt vtero catulire tumentem,
Eximia pictas tabulas, & splendida ponunt,
Quiq; hominum genera effulserunt inter ephobos,
Nireæ, Narcissum, bellantemq; Hyacinthum,
Atq; adolescentes facie, membrisq; decoros,
Egregiosq; Deos, qualis Tymbreus Apollo
Conspicua lauro redimitus, qualis & Euan,
Cingens pampineo fusos diademate crines.
Dum tabulas lustrant oculus, formasq; venustas,
Attonita pariunt formosos ore Lacena.*

Quomodo mares, vel foemina gigni possint.

CAP. XXI.

EMPEDOCLES mares, aut foeminas pro caliditate, frigiditateq; gigni dixit, indeq; esse quod prohibent primos olim mares ad exortum, & Meridiem terra enatos, foeminas verò ad Septentrionem. Parmenides vice versa ad Septentrionem mares enatos, quippe qui spissitudinis plus habeant, contraque ad Meridiem foeminas, vtpote solutiores. Hippanax prout coibile, validumq; fuerit semē, fluxum ve, aut languidum, mares aut foeminas gigni. Anaxagoras, Parmenides quod

à dex-

à dextris corporis partibus migrarit, in dextras quoque
 vuluę partes manere, itemq; quod à sinistris, in sinistras
 quoque. Quod si eiusmodi delapsus vice versa euaserit,
 foeminas gigni. Leucippus partuum immutatione, per
 quam mas colem, foemina vuluam habet. Haftenus
 Leucippus. Democritus promiscuas partes ab utroque
 contigerit, cumque peculiaris, pro alterutrius præua-
 lentia gigni. Hipponax si quidem genitale semen præ-
 ualuerit, matrem gigni, si alimentum foeminam. Me-
 dici tamē omnes dixerunt, dextrū latus calidissimum,
 vnde si mulier dextro latere emissum semen retinuerit,
 matrem concipiet, in sinistro verò foeminā, idq; in ani-
 malibus multiparis videre possibile esse: nam si præ-
 gnantem suam aperueris, in dextro latere mares, in si-
 nistro foeminas reperiri: ideo præcipiunt mulieribus
 post receptum semen in dextrum latus cubare. Vnde
 arietis dextro teste prælegato, foeminas tantum gigni.
 Plinius scripsit. Taurus vbi iuuenam superuenit, cer-
 tis signis comprehendere licet quem sexum generaue-
 rit: quoniam si parte dextra defiliuit, marem seminasse
 manifestum est, si læua foeminam. Quamobrem Ægy-
 ptij mulierem, quæ filiam pepererit, significaturū tau-
 rum pingunt sinistrorsum respiciētem, si filiūm, tau-
 rum qui se vertat dextrorsum. Cæterum si desideras id,
 quod orietur, sit masculus, quo tempore coeundum est,
 vinculo sinistrum testem excipito, si autem foeminam
 dextrum similiter deligato. ex Columella, Africano, &
 Didymo. Sed quia in magnis gregibus operosum est,
 tentemus id alio modo. Aquilonis flatu mares conci-
 piuntur, Austro foeminæ, ex Plinio: Vis tanta est aqui-
 lonaris, vt vel ea, quę non nisi foeminas pariant, immu-
 tet ad prolis masculæ procreationem. Spectare ad A-
 quilonem oportet, quum coeunt foeminæ. Quæ mane-
 iniri solent, marem, si fero diei admiseris, non pariun-
 tur. Aristoteles vir callidissimus Naturæ rerum, præci-
 pit admissuræ tempore obseruare siccis diebus halitus
 septentrionales, vt contra ventum gregem pascamus,
 & cum spectans admittatur pecus, vt si foeminæ gene-
 randæ sint, austrinos flatus captare, vt eadem ratione

matrices ineantur. Idem Columella, & Ælianus. In Africum ventum à coitu quum se pecus circumegerit, foeminas concepturas esse scito, Ælianus, Plinius, Africanus & Didymus. Mares etiam & foeminae generantur vitum aquarum, tum admiffariorum: nam & aque faciunt, vt foeminae, maresve concipiantur. Non procul à Panensium ciuitate fluuius est Milichus, & post illum alius, nomine Charadius, ex hoc pecora tempore veris bibentia, vt plurimum mares parere aiunt: quam ob causam pastores in diuersam à flumine partem ea abigunt. Pausanias in Achaicis.

De varijs animalium experientijs. CAP. XXII.

SUPER SVNT quædam animalium experientia, non iniucunda, nec spernenda, quæ ne alibi querantur, huc afferenda duximus. Et primò

Quomodo alba macula equis inducantur.

In equorum cosmetica tractatur, quid faciendum si tibi pilos albos desideras in equis. Solent enim manganes falsas maculas in equis inducere, scilicet fronte, crure sinistro, vel manu dextera, vt eos fallant, qui ex horum signorum indicatione, equi mores præfagiunt. Quod casus ostendit: nam vbi in equorum corpore pelliculis casu aliquo deglubitur, nascuntur illico cani pilis. Sed qui data opera volunt ibi albos nasci, de rasis pilis lauciant pellem, & renascuntur albi. At Oppianus igitur id operatur.

Illis in circos pellis discreta rotundos,

Pantheræ maculis inter nigrantibus albet,

Sic primum, teneros solers effingit equizo,

Dum ferro candente pilos eductus adurit.

Contra verò si libuerit

Pili concolores cicatricum areis nascantur equis
Hoc modo id fieri docet Tiberius. Pinfiti hordei sextarios duos subigito, & adiecta nitri spuma, exiguoq; sale panes formato, dein in furnum dimittito, donec in carbones redigantur, postremò tulos, tritosq; permulto oleo vlcerum cicatricibus oblinito, & hoc diebus viginti